

هویت شهرهای ایران و ارتباط آن با المان‌های ایرانی-اسلامی

مهدیه نوری^۱

۱- کارشناس ارشد طراحی و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای Email: mahdiye_nouri_arch@yahoo.com

چکیده

یکی از عوامل هویت ساز در محیط‌های اجتماعی بخصوص شهرها المان شهری می باشد. که نقش پر رنگی را به عنوان یک عامل مهم هویت ساز ایفا می کند. در این تحقیق سعی بر آن شده است تا نشان داده شود که در شهرهای ایرانی میل به استفاده از نشانه‌های غیر بومی و فراموشی هویت بومی به شکلی وسیع و فراگیر قابل مشاهده است. استفاده بی‌وقفه از این المان‌های غریب و اکثراً دور با فرهنگ عامه مردم علاوه بر نداشتن ویژگی‌های اولیه نشانه‌های شهری نظیر همسویی با فرهنگ جامعه، باعث هرچه دورتر شدن ساکنین شهر از هویت شهری، جمعی و تاریخی خود می گردد و باعث می شود شهروندان توانایی ایجاد ارتباط با این نشانه‌ها را نداشته و در نتیجه نسبت به شهر و روح شهرنشینی احساس فاصله، بیگانگی و حتی انزجار نمایند. این پژوهش نشان خواهد داد که مردم هر شهری هر چند کم جمعیت به لحاظ روانی نیاز دارند که شهرشان دارای سیمای منحصر به فرد، نمادها و شاخص‌های غرورآفرین، عناصر تداعی کننده فرهنگ و تاریخ، خاطره ساز، سرزنده و با نشاط و زمینه ساز همبستگی‌های اجتماعی باشند، در آن صورت است که از زندگی در این شهر لذت برده و در آن احساس اعتبار نموده و تمایلی جهت ترک شهر نمی نمایند. رعایت نکردن فرمول‌های طراحی المان موجب بیان نشدن صحیح هدف طراح در انتقال ایده طراحی و در نتیجه شهروندان علاقه مندی خود را نسبت به بهره برداری از این عناصر از دست می دهند. در فرجام پژوهش نیز ویژگی‌هایی از المان‌های شهری بیان می شود که می تواند به طراحان المان شهری این امکان را بدهد تا با استفاده از این ویژگی‌ها به طرح‌های خود رنگ و بوی اسلامی ایرانی داده و المانی مانوس و هماهنگ با فرهنگ و آداب و رسوم منطقه مورد بدهند.

واژه‌های کلیدی: هویت شهر، المان‌های شهری، المان‌های اسلامی-ایرانی